

A top-down photograph of a child's hands writing in a lined notebook on a wooden desk. The child is wearing a light blue shirt. The notebook is open, showing two pages with horizontal lines. The child's right hand holds a black pen, and their left hand rests on the left page. The background is a solid black area with decorative elements: a teal wavy line in the top right corner, a red wavy line at the bottom left, and a yellow diagonal striped pattern at the bottom right.

Casus

Impact maken op taalontwikkeling met cultuuronderwijs

Impact van het Taalfeest-programma van Huis van
Gedichten op basisschool De Elout in Den Haag

CultuurSchakel

Taalfeest bewijst dat naschoolse creatieve schrijfactiviteiten de taalvaardigheid en zelfexpressie van kinderen Segbroek meetbaar versterken.

CultuurSchakel bracht de doelstellingen van het stadsdeel en basisschool De Elout in verbinding met cultuur, faciliteerde co-creatie met cultuuraanbieder Huis van Gedichten, ondersteunde bij het opzetten van de impactmeting en gaf een financiële impuls aan de uitvoering van het Taalfeest-programma.

De combinatie van vrijheid, kleine groep en deskundige begeleiding stimuleert intrinsieke motivatie in taal bij kinderen. Ontdek praktische handvatten voor het bereiken van (taal)ontwikkeldoelen met inzet van cultureel aanbod.

Waarom?

Taalontwikkeling en leesbevordering van kinderen krijgen landelijk aandacht door rijkssubsidies en actieprogramma's. Ook de gemeente Den Haag zet hier sterk op in, met de focus op preventie van laaggeletterdheid en taalachterstand. In stadsdeel Segbroek, en specifiek in het Regentesse- en Valkenboskwartier, is het doel gesteld om gezamenlijk met schooldirecteuren op te trekken in de aanpak van taalachterstanden bij kinderen en hun ouders/verzorgers. Basisschool De Elout bedient een populatie waarbij taalachterstand veel voorkomt en heeft de wens om kinderen hierin te ondersteunen, ook na schooltijd.

**“Schrijven hier is leuker dan in de klas,
hier mag je meer zelf kiezen.”**

- deelnemer

CultuurSchakel bracht de doelen van het stadsdeel en de school samen en liet deze het uitgangspunt vormen voor een naschools cultuurprogramma. Daarbij werd de culturele aanbieder met expertise in taalplezier, Huis van Gedichten, ingeschakeld. Basisschool De Elout en Huis van Gedichten hebben in co-creatie het Taalfeest-programma opgezet, met ondersteuning van CultuurSchakel. Vanaf de start is een impactmeting opgezet op initiatief van Huis van Gedichten, met advies van CultuurSchakel, om de ontwikkeling van taalvaardigheid en zelfexpressie inzichtelijk te maken.

Partners: Christelijke Basisschool De Elout, Huis van Gedichten, CultuurSchakel

Doelstellingen van het programma

- Stimuleren van plezier en intrinsieke motivatie in taal en delen van verhalen
- Verbeteren taal- en schrijfvaardigheid van leerlingen
- Vergroten van sociaal emotioneel vermogen
- Stimuleren van creativiteit en zelfexpressie
- Impact van cultuuronderwijs op (taal)ontwikkeling inzichtelijk maken

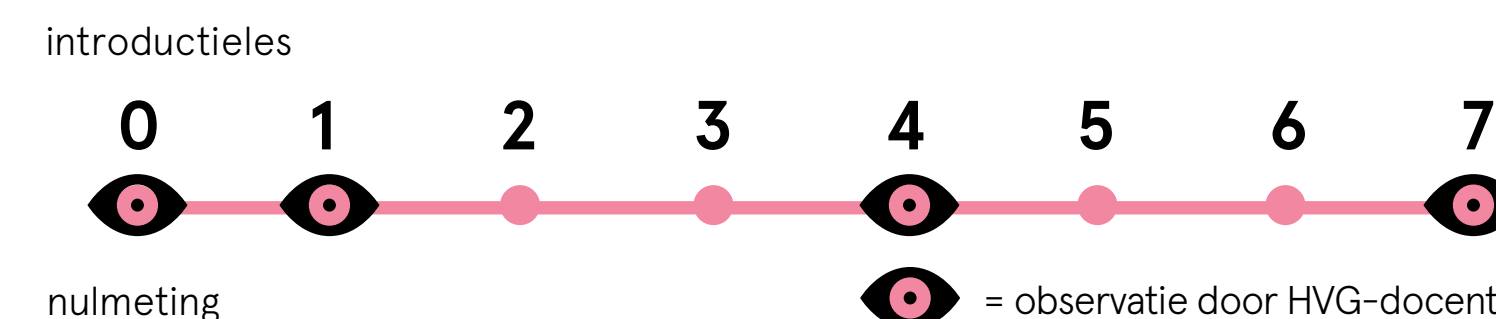
Huis van Gedichten-docent Nicchelle Buyne gaf tussen de zomer- en kerstvakantie van 2024 wekelijks creatieve schrijflessen na schooltijd.

In diezelfde periode onderzocht Huis van Gedichten, gefaciliteerd door CultuurSchakel, de impact van het programma op de taalontwikkeling van de deelnemers. Leerlingen uit groep 6 en 8 kregen een introductieles als nulmeting. Vervolgens konden zij zich vrijwillig inschrijven voor de lessenreeks van twee blokken van zeven lessen. De docenten van het Taalfeest observeerden regelmatig de taalontwikkeling, creativiteit en zelfexpressie van de leerlingen aan de hand van vaste indicatoren.

Praktische invulling:

- CultuurSchakel brengt partijen bij elkaar (school en cultuuraanbieder) en ondersteunt in de programmaontwikkeling; co-creatie en impactmeting
- Introductielessen creatief schrijven door HvG-docenten in klassen onder schooltijd
- Zeven wekelijkse naschoolse schrijflessen in kleine groepen
- Afsluitende presentaties
- Observaties ten behoeve van impactmeting door HvG-docenten
- Terugkerende vragen over schrijven en verhalen om impact in kaart te brengen

Tijdslijngrafiek met introductieles, 7 lessen per reeks, observatiemomenten

03

Resultaten en effecten

- Twee reeksen Taalfeest: **14 lessen** totaal
- Leerlingen schreven **sneller en langere** teksten per les
- **Motivatie** en **plezier** in schrijven groeiden duidelijk
- **Taalvaardigheid** verbeterde, ook bij **meertalige** leerlingen
- **Creativiteit** nam toe, leerlingen bedachten eigen verhalen en tekstvormen
- **Zelfexpressie** groeide zichtbaar; delen van teksten en voordragen nam toe
- Leerlingen **stimuleren** elkaar en **luisteren** naar elkaar

“Eerst dacht ik dat schrijven saai was, nu kijk ik ernaar uit om te schrijven en voor te dragen.”

- deelnemer

+50%
toename in
geschreven
tekstvolume

7 van 7
lessen waar-
genomen met
positieve impact

1
leerling schreef
steeds meer in het
Nederlands i.p.v. Engels

04

Successen en leerpunten

Wat ging goed in de samenwerking?

- De doelen van het stadsdeel (verbeteren taalontwikkeling van kinderen in de wijk) zijn goed door de school opgepakt.
- De aansturing en impactmeting zorgden ervoor dat zowel de inhoudelijke doelen van het stadsdeel als de wensen van de school en culturele instelling verenigd werden in een concreet meetbaar programma.
- Co-creatie van het programma tussen Huis van Gedichten en De Elout, HvG heeft maatwerk geleverd met een passende docent.
- De Elout dacht actief mee in werving en organisatie van de lessen; samenwerking verliep soepel en met wederzijds vertrouwen.

Wat ging goed in het programma?

- Vrijheid en creativiteit zorgden voor plezier en motivatie.
- Veiligheid binnen de (samengestelde) groepen gaf ruimte voor het delen van (kwetsbare) en persoonlijke ontwikkeling.
- Observaties gaven waardevolle inzichten in ontwikkeling.
- Motivatie van leerlingen bleef hoog, zelfs zonder introductieles in de tweede reeks.

Wat kan beter in de samenwerking?

- Samenwerken met meer wijkpartners om toegankelijkheid voor de wijk te vergroten.

Wat kan beter in het programma?

- Introductieles ook voor alle reeksen standaard invoeren.
- Mogelijk maken/toegankelijk maken voor alle kinderen in de wijk.

“De creativiteit en zelfexpressie maakten het verschil; leerlingen durfden te schrijven en delen.”

– docent Huis van Gedichten

Conclusie: Samenwerking als motor voor groei

Taalfeest toont aan dat creatieve schrijflessen na schooltijd taalvaardigheid en zelfexpressie effectief versterken. De combinatie van vrijheid, kleine groep en deskundige begeleiding stimuleert intrinsieke motivatie in taal bij kinderen. Het faciliteren van co-creatie met cultuuraanbieders, impactmeting en het geven van een financiële impuls maakt mogelijk dat het naschoolse aanbod van de Elout aansluit bij de doelen van het stadsdeel Segbroek om brede (taal)ontwikkeling van kinderen in het Regentesse- en Valkenboskwartier te bevorderen. De positieve impact blijkt uit zowel kwalitatieve observaties als kwantitatieve groei in schrijfvolume, taalgebruik en sociale interactie. Dit model kan scholen helpen om taalachterstanden te verkleinen en kinderen te enthousiasmeren voor taal.

leer ~~aan~~ goed omgaan met elkaar
denk aan de wereld ~~en~~ niet
alleen aan jezelf.

• waarom: omdat het veel en
veel beter zou gaan in de
wereld als je goed omgaat met
~~de~~ andere

het is meer dit mee ~~en~~
vertel het aan andere

06

Toepasbaarheid op andere disciplines / aanbevelingen / tips

- Zet CultuurSchakel in als regisseur om doelen van stadsdelen en scholen te verbinden aan passend cultureel aanbod.
- Faciliteer bij iedere samenwerking co-creatie én impactmeting als integraal onderdeel van het programma.
- Combineer naschoolse activiteiten met cultuureducatie voor brede ontwikkeling
- Neem tijd voor de ontwikkeling van het programma: faciliteer co-creatie in tijd en geld.
- Gebruik nulmetingen en tussentijdse observaties om impact te monitoren
- Stimuleer intrinsieke motivatie door vrijheid van het eigen creatieve (schrijf)proces en eigenaarschap
- Betrek leerkrachten bij inschrijving en begeleiding voor maatwerk
- Pas aanpak aan op diverse taalachtergronden
- Zorg voor afsluitende presentaties om zelfvertrouwen te versterken

Blik vooruit:

Taalfeest krijgt vervolg en uitbreiding binnen Haagse wijken.
Voor meer informatie en ondersteuning, bezoek: cultuurschakel.nl

CultuurSchakel

Scan als je meer wilt weten
over CultuurSchakel